

Endelig skal jeg paa Sagens nærværende Trin udtale, at saafremt Sagen skal behandles tilende i Landbokommissionen nu, bør det formentlig ske sammen med den Opgave, der er stillet Landbokommissionen i Lov af 14. Marts 1911 under Punkt 3: „om mulige Ændringer i Ekspropriationslovgivningen“. Der synes i Kommissionen at være Flertal for den Opfattelse, at man under Punkt 3 skal inddrage ogsaa Spørgsmaalet om Beskatning af Jord og Grund paa Land og i By, og i saa Fald vil Spørgsmaalet om Frigivelse af Fideikommisgodserne mere formaalstjenligt løses sammen med denne Opgave end sammen med Spørgsmaalet om Erhvervelse af Jord.

Formaålet med nævnte Opgaver under Punkt 3 har utvivlsomt været, at Kommissionen skulde stille Forslag om saadanne Foranstaltninger, at man derved kunde sætte Bom for urimelige Prisstigninger i Jord og Grund, hvorved Adgangen til samme vanskeliggøres de ubemidlede, men arbejdsvillige Mænd og Kvinder, samt at forebygge, at de næsten uomgængelige Værdistigninger *alene*, ligesom hidtil, kommer den private eller tilfældige Besidder til gode.

Endvidere maa man forvente, at man ved slige Foranstaltningers indirekte Virkninger (Følgerne af en Grundskyld) vil kunne forhindre, at Landdistrikterne fremdeles affolkes, og at Byerne overbefolkes, ligesom man derigennem har i sin Magt at fjerne et af den moderne Industris vægtigste Krav om forøget Toldbeskyttelse.

Ved at paalægge en Grundskyld paa al dansk Jord, vil Tilbøjelighed til Salg af Jord til dennes Dyrkningsværdi straks indtræde i det Omfang, i hvilket Samfundet har Brug for Jorderhvervelse til Udstykning. Vi behøver saa ikke at gøre Forsøg paa at „løskøbe“ nogen Del af Landets Jord, en Foranstaltning, der altid bliver dyr, om ikke for første Bruger saa for anden Bruger, idet den første ved at sælge kan indkassere alle de Fordæle, der vil være knyttet til Jorderhvervelsen og Bebyggelsen ved Statens Hjælp, naar denne sker *forud for Paalæg af en passende Grundskyld*.

Forslag af Mindretal A. i Landbokommissionens Betænkning af 18. Januar 1916 vil end ikke kunne føres ud i Livet med de af Forslagsstillerne forventede Resultater, medmindre de ledsages af den eneste Regulator i Henseende til at skaffe Jord til Dyrkningsværdien: en Grundskyld, thi under faldende Konjunkturer bliver Risikoen for Staten utvivlsomt for stor, og under stigende Konjunkturer vil de med Statsejendom under disse Brugsformer forsynede Mænd ret hurtigt føle en bitter Misnøjelse, naar de ved de periodiske Omvurderinger skal berøves ethvert Udbytte af Værdistigningen, medens de mere heldige, jævaldrende og Kollegaer, som har anskaffet sig Jord ad privat Vej eller ved Udstykningsforeningernes Mellemløst, fremdeles vil kunne tjene ret klækkeligt paa Værdistigningen. Nævnte Reform faar derfor ingen Betydning uden i Forbindelse med en Grundskyld, den bør endog ikke anbefales eller forsøges uden sammen med Indførelsen af Grundskyld. Faren ved en tykkevis Indførelse af vore moderne Landbo- og Socialreformer, for saa vidt de knytter sig til Jorden og Erhvervslivet, ligger i, at man søger at bibringe Befolkningen Illid til de enkelte Leds Virkninger, medens disse bliver betydningsløse, ofte endog skadelige, naar de ikke gennemføres sammen med det væsentlige: Grundskylden.

Det overvejende Flertal af ubemidlede, der vil søge Jorderhvervelse ad privat Vej, vil fremdeles staa udenfor Fordelene ved Kommissionens Forslag, hvorimod Fordelen for Jordkøberne til smaa Brug, igennem Udstykningsforeninger eller ad privat Vej, meget let almengyldigt vil opnaas, naar vi som Udgangspunkt paalægger en Grundskyld af passende Størrelse — foreløbig $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ pCt.

Med de stedse stigende Jordpriser paa Landet og de endnu stærkere stigende Priser paa Byggegrunde i Byerne sættes det arbejdende Samfund i en urimelig Gældsforpligtelse til de ældre, der har trukket sig tilbage, eller til de større Besiddere, der har Jord eller Grund at sælge til de Priser, for hvilke selve Samfundets